

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

ÎNCHEIERE

06 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Băluță Dumitru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea deciziei, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechime în muncă,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 27 februarie 2018 Băluță Dumitru, reprezentat de avocatul Holban Vladimir, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea deciziei, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechime în muncă reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului șef al secției în Procuratura Generală având în vedere majorarea salariului.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că a activat în organele procuraturii din anul 1975 până în anul 2001 având o vechime de 26 de ani în funcție de procuror. Începând cu anul 1998 în conformitate cu Legea cu privire la Procuratură nr. 902 din 29.01.1992, în vigoare la acel moment, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă, în mărime de 80% din salariul mediu lunar, în baza funcției deținute de procuror, șef de secție în Procuratura Generală. Pensia o primea regulat, cu respectarea obligatorie a principiului recalculării pensiei, la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiu.

Reclamantul a indicat că în corespundere cu prevederile art. 34 alin. (6) al Legii nr. 118-XV cu privire la Procuratură din 14 martie 2003, procurorii pensionari beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, drept pe care reclamantul l-a dobândit în anul 1998. Odată cu majorarea salariului procurorului în exercițiu în baza Legii nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, de la 01 ianuarie 2008, cuantumul pensiei a fost recalculat conform dreptului dobândit.

A menționat reclamantul că în conformitate cu art. 73 alin.(8) din Legea nr. 294-XVI din 25.12.2008 cu privire la Procuratură, procurorii pensionați de asemenea beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exercițiu, astfel încă o dată fiindu-i

reconfirmat prin Lege dreptul dobândit legal în 1998 la recalcularea pensiei în mărime de 80% din salariul procurorului în exercițiu conform funcției deținute. Faptul dobândirii dreptului de recalcularea pensiei la majorarea salariului de funcție a procurorului în exercițiu și utilizării acestui drept până la sfârșitul anului 2011 nu este negat nici de pârât.

Reclamantul a relevat că conform Legii nr. 37 din 07.03.2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2003 „Cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar”, salariul procurorului s-a majorat cu 35%, începând cu 01.01.2013. În conformitate cu art. XXIX din Legea nr. 152 din 01.07.16 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, începând cu 01.08.2016 salariul de funcție al procurorului se stabilește în raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor și Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ținând-se cont de nivelul procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de procuror.

A considerat reclamantul ca fiind ilegal și neîntemeiat refuzul nr. B-102/18 din 16 februarie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, care lezează un drept prevăzut de lege al reclamantului cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului în exercițiu.

Reclamantul a solicitat admiterea pretențiilor formulate, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-102/18 din 16 februarie 2018, obligarea la recalcularea și achitarea lui Băluță Dumitru a pensiei pentru vechime în muncă reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului șef al secției scrisori și audiențe a Procuraturii Generale a Republicii Moldova, cu recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție începând calculul cu 05 aprilie 2013 și până la 31 iulie 2016, conform Legii nr. 37 din 07.03.2013 și continuând calculul cu 01 august 2016, potrivit Legii nr. 152 din 01 iulie 2016, și pe viitor la fiecare majorare a salariului procurorului în exercițiu, pe toată perioada de pensionare, ținând cont de funcție și data ieșirii la pensie.

Prin hotărârea din 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Băluță Dumitru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale: s-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-102/18 din 16 februarie 2018; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să achite și să recalculeze lui Băluță Dumitru pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului șef al secției scrisori și audiențe a Procuraturii Generale a Republicii Moldova, cu recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție, începând calculul cu 05 aprilie 2013 și până la 31 iulie 2016, conform Legii nr. 37 din 07.03.2013 și continuând calculul cu 01 august 2016, potrivit Legii nr. 152 din 01 iulie 2016, și pe viitor la fiecare majorare a salariului procurorului în exercițiu, pe toată perioada de pensionare, ținând cont de funcție și data ieșirii la pensie.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea 23 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a concluziona astfel instanța de apel a reținut că argumentele invocate de către apelant/recurent în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanță, deoarece, se combat cu cele invocate de către reclamant și se axează asupra

circumstanțelor care au fost constatate și elucidat pe deplin de către instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și material.

La 13 decembrie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat mormele dreptului material și procedural, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 06 noiembrie 2018.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia contestată a fost expediată părților la data de 30 noiembrie 2018, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 13 decembrie 2018, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter

devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh